

حضور پیامبران هنگام ظهور امام زمان

کلیدواژه: پیامبران (علیهم‌السلام)، ظهور امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف)، باران امام زمان (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف).

پرسش: خواهشمند است نام پیامبرانی که هنگام ظهور حضرت مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) ایشان را همراهی می‌کنند، بیان کنید؟

پاسخ: احادیثی که در باب حضور پیامبران الهی در آخرالزمان آمده است، دو دسته‌اند: یک دسته آنها، اشاره به حضور بعضی پیامبران به طور خاص در زمان ظهور دارد که ایشان را در رسیدن به حکومت جهانی یاری می‌کنند و دسته دیگر از روایات، به رجعت همه پیامبران در آخرالزمان اشاره دارد. در ذیل به برخی روایات اشاره می‌شود.

فهرست مندرجات

- ۱ - حضور پیامبران در آخرالزمان
  - ۱.۱ - حضور برخی پیامبران
    - ۱.۱.۱ - پیامبر اسلام
    - ۱.۱.۲ - حضرت عیسی
    - ۱.۱.۳ - حضرت خضر
    - ۱.۱.۴ - حضرت الیاس
  - ۱.۲ - حضور همه پیامبران
- ۲ - معرفی منابع
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

حضور پیامبران در آخرالزمان

احادیثی که در باب حضور پیامبران خدا در آخرالزمان آمده است، دو دسته‌اند:

← حضور برخی پیامبران

یک دسته آنها، اشاره به حضور بعضی از پیامبران به طور خاص در زمان ظهور دارد، که ایشان را در رسیدن به حکومت جهانی یاری می‌کنند و با توجه به روایاتی که وارد شده، از هر کدام یک نمونه را ذکر می‌کنیم.

← پیامبر اسلام

امام باقر (علیه‌السلام) می‌فرماید:

«لَوْ قَدْ خَرَجَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ (علیه‌السلام) ... أَوَّلُ مَنْ يَتَّبِعُهُ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه وآله وسلم) و عَلَيَّ الثَّانِي؛

[۱] مجلسی، معجبات، بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۵۹، المكتبة الاسلامیة.

اگر قائم آل‌محمد (صلى الله عليه وآله وسلم) ظهور کند ... اولین کسی که به دنبال او می‌آید، مجد (صلى الله عليه وآله وسلم) و دومین نفر علی (علیه‌السلام) است».

شیخ طوسی (رحمة‌الله‌علیه) نیز ظرف زمانی رجعت حضرت را عصر ظهور دانسته و می‌نویسد: «يَرْجِعُ نَبِيَّنَا وَأَنْمَتْنَا الْمَعْصُومُونَ فِي زَمَانِ الْمَهْدِيِّ (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف)؛

[۲] اکبری، مجردضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۱۸، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.

[۳] سبحانی، شیخ جعفر، بحوث فی الملل والنحل، ج ۶، ص ۲۷۵.

پیامبر و ائمه معصوم (علیهم‌السلام) ما در زمان مهدی (عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف) باز می‌گردند».

امام رضا (علیه السلام) فرمودند:

«قَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) إِذَا خَرَجَ الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي نَزَلَ عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَام) فَصَلَّى خَلْفَهُ ...»
[۴] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۵۹، المكتبة الاسلامیة.

رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: ... وقتی مهدی، از فرزندان من، ظهور کرد، عیسی بن مریم (علیه السلام) نازل می شود و پشت سر او نماز می گذارد ...».

همه طوایف اسلامی، اعتقاد قاطع دارند که حضرت عیسی (علیه السلام) به روی زمین باز می گردد و پشت سر حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) نماز می گذارد و حضرتش را تأیید می نماید و در ردیف یکی از معاونان حضرت قرار می گیرد.
[۵] مسافر، زهرا، عیسی مسیح (علیه السلام) و حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، ص ۱۴۳، واسع، ۱۳۸۶ ش.

ایشان طبق روایات از یاران و صحابه حضرت حجت (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است و در دولت وی به عنوان یکی از وزرا فعالیت می نماید.
علامه مجلسی (رحمة الله علیه) در بحارالانوار، از علی بن فضال، روایتی نقل می نماید از امام رضا (علیه السلام) که فرمود:

«إِنَّ الْخَضِرَ (عَلَيْهِ السَّلَام) ... وَ سُوْنُسُ اللَّهِ بِهِ وَحِشَّةٌ فَائِمْنَا فِي غَيْبِهِ، وَ يَصِلُ بِهِ وَحَدَّثَهُ؛
[۶] مجدی ری شهری، مجد، میزان الحکمة، ج ۱۱، ص ۴۱۴.

و خداوند وحشت قائم ما را در هنگام غیبتش، به وسیله او به انس مبدل می سازد و تنهایی اش را به وسیله او برطرف می سازد».

این روایت مسئله صحابه بودن حضرت خضر (علیه السلام) را در زمان غیبت امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) متذکر می شوند.
[۷] بهداروند، محمد مهدی، تحقیقی پیرامون خضر نبی و نقش او در دولت امام زمان (علیه السلام)، ص ۱۰۲، لاهیجی، ۱۳۸۰ ش.

البته در لابه لای متون روایی و تاریخی شواهدی دال بر همراهی حضرت خضر با ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در عصر ظهور نیز وجود دارد.

بنابر روایاتی حضرت الباس (علیه السلام) مانند حضرت خضر (علیه السلام) و حضرت عیسی (علیه السلام) زنده است، و همچون آنان، مؤید طول عمر حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است؛ از این رو احتمال دارد که ایشان نیز از وزرا و معاونان حضرت باشند. اما آنچه روایات به آن تصریح دارد، تنها همراهی حضرت عیسی (علیه السلام) در زمان ظهور با امام زمان (علیه السلام) است؛ زیرا در روایتی دال بر رجعت رسول خاتم الانبیا مجد مصطفی (صلی الله علیه وآله وسلم) در زمان ظهور برخی اشکالاتی وجود دارد.

دسته دیگر از روایات، به رجعت همه پیامبران در آخر الزمان اشاره دارد، که به یکی از آنها اشاره می شود.

امام باقر (علیه السلام) فرمود: «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا مِنْ لَدُنْ آدَمَ فَهَلُمَّ حَرًّا إِلَّا وَ بَرَجُ عِ إِلَى الدُّنْيَا وَ يَنْصُرُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؛
[۸] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۱۱، ص ۲۵، المكتبة الاسلامیة.

[۹] اکبری، مجد رضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۱۸، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.
«خداوند هیچ پیامبری را از آدم تاکنون نفرستاد مگر اینکه به دنیا باز می گردند و امیرالمؤمنین را یاری می دهند».

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: «أَيَّامُ اللَّهِ ثَلَاثَةٌ: يَوْمُ بَعَثَ الْقَائِمُ، وَيَوْمُ الْكَرَةِ، وَيَوْمُ الْقِيَامَةِ؛
[۱۰] مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۶۲، المكتبة الاسلامیة.

[۱۱] اکبری، مجد رضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۱۲۳، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.
روزهای خدا سه روز است: روزی که قائم قیام می کند، روز رجعت و روز قیامت». طبق این روایت، آخر الزمان به سه دوره و عصر تقسیم می شود.

که روایات دسته اول ناظر به دوره اول (عصر ظهور) و روایات دسته دوم، ناظر به عصر رجعت و بعد از ظهور می باشد که اصل مسئله رجعت پیامبران را به اثبات می رساند، اما نکات ناگفته ای هم مانده است.

نظیر اینکه آیا انبیا در نظام حاکمیت جهانی حضرت مهدی (علیه السلام) هم شرکت دارند؟ و اساساً برنامه زندگی آنها در زمان رجعت چگونه است و آیا بازگشت آنها تدریجی است یا یکباره باز می گردند و برگ آنها تدریجی است یا همه با هم دنیا را ترک می گویند؟ پاسخ این سئوالها و نظیر آنها بیان نشده و شاید اراده الهی بر بیان آنها نبوده است؛ زیرا آنچه مهم است مسئله رجعت آنها و اهداف و آرمانهای این بازگشت است.

[۱۲] اکبری، مجد رضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۲۹-۲۳۰، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.

۱. رجعت (بازگشت بزرگ در هنگام ظهور) حسین شهیدی، دفتر نشر معارف، پژوهشکده فرهنگ و معارف، ۱۳۸۵ ش.
۲. حضرت خضر (علیه السلام) مونس یار (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، مصطفی کارگر، انتشارات میراث ماندگار، ۱۳۸۲ ش.
۳. عیسی مسیح (علیه السلام) و حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، زهرا مسافر، انتشارات واسع، دامپیه، ۱۳۸۶ ش.

۱. [↑ مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۵۹، المكتبة الاسلامية.](#)
۲. [↑ اکبری، مجدرضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۱۸، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.](#)
۳. [↑ سبحانی، شیخ جعفر، بحوث فی الملل والنحل، ج ۶، ص ۳۷۵.](#)
۴. [↑ مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۵۹، المكتبة الاسلامية.](#)
۵. [↑ مسافر، زهرا، عیسی مسیح \(علیه السلام\) و حضرت مهدی \(عجل الله تعالی فرجه الشریف\)، ص ۱۴۳، واسع، ۱۳۸۶ ش.](#)
۶. [↑ مجدی ری شهری، مجد، میزان الحکمة، ج ۱، ص ۴۱۴.](#)
۷. [↑ بهداروند، مجد مهدی، تحقیقی پیرامون خضر نبی و نقش او در دولت امام زمان \(علیه السلام\)، ص ۱۰۲، لاهیجی، ۱۳۸۰ ش.](#)
۸. [↑ مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۱۱، ص ۲۵، المكتبة الاسلامية.](#)
۹. [↑ اکبری، مجدرضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۱۸، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.](#)
۱۰. [↑ مجلسی، مجدباقر، بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۶۲، المكتبة الاسلامية.](#)
۱۱. [↑ اکبری، مجدرضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۱۲۳، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.](#)
۱۲. [↑ اکبری، مجدرضا، عصر شکوهمند رجعت، ص ۲۲۹-۲۳۰، مسجد مقدس جمکران، تابستان، ۱۳۸۷ ش.](#)

منبع

[سایت اندیشه قم، برگرفته از مقاله «حضور پیامبران هنگام ظهور امام زمان»، تاریخ بازبینی: ۱۳۹۸/۰۹/۱۶.](#)

رده‌های این صفحه: [پیامبران](#) | [ظهور امام زمان](#) | [مباحث اعتقادی](#) | [مباحث کلامی](#) | [باران امام زمان](#)